

Anbefalingerne fra Ekspertudvalget på Socialområdet

*Torben Tranæs, VIVE
Formand for Ekspertudvalget på Socialområdet*

KKRNordjylland, fredag d. 21. juni 2024

Udgiftspres og det kommunale selvstyre

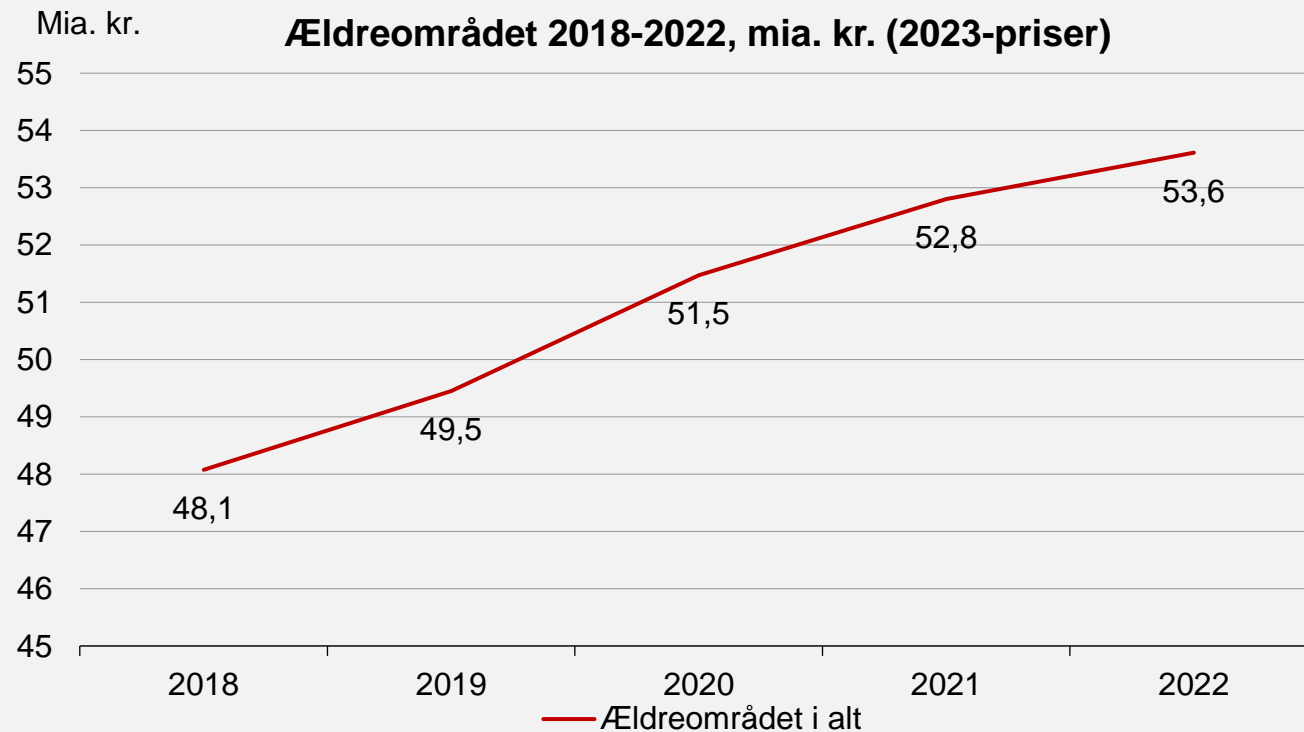
EKSPERTUDVALGET PÅ
SOCIALOMRÅDET

Stigende sociale udgifter kan skyldes 3 forhold:

1. Folketinget eller Ankestyrelsen træffer beslutninger/afgørelser, som hæver det generelle serviceniveau, eller på anden måde hæver kommunernes udgifter, f.eks. via nye bundne opgaver.
2. Flere borgere får behov for hjælp, eller problemerne bliver tungere/mere komplekse (inkl. 'nye' eller oplevede behov i en verden i konstant udvikling)
3. Mulighederne for at løse opgaverne på en omkostningseffektiv måde forringes (administrative byrder, dårligere match mellem behov og de indsats som er til rådighed, dårlige(re) muligheder for forebyggelse, dårligere konkurrence, mv.)

Udgiftsudvikling ældreområdet

+ 3,4 mia. kr. – som kommunerne i princippet har fået flere penge til

Udgiftsudvikling specialiseret socialområde

+ 4,5 mia. kr. – som kommunerne som
udgangspunkt ikke har fået flere penge til

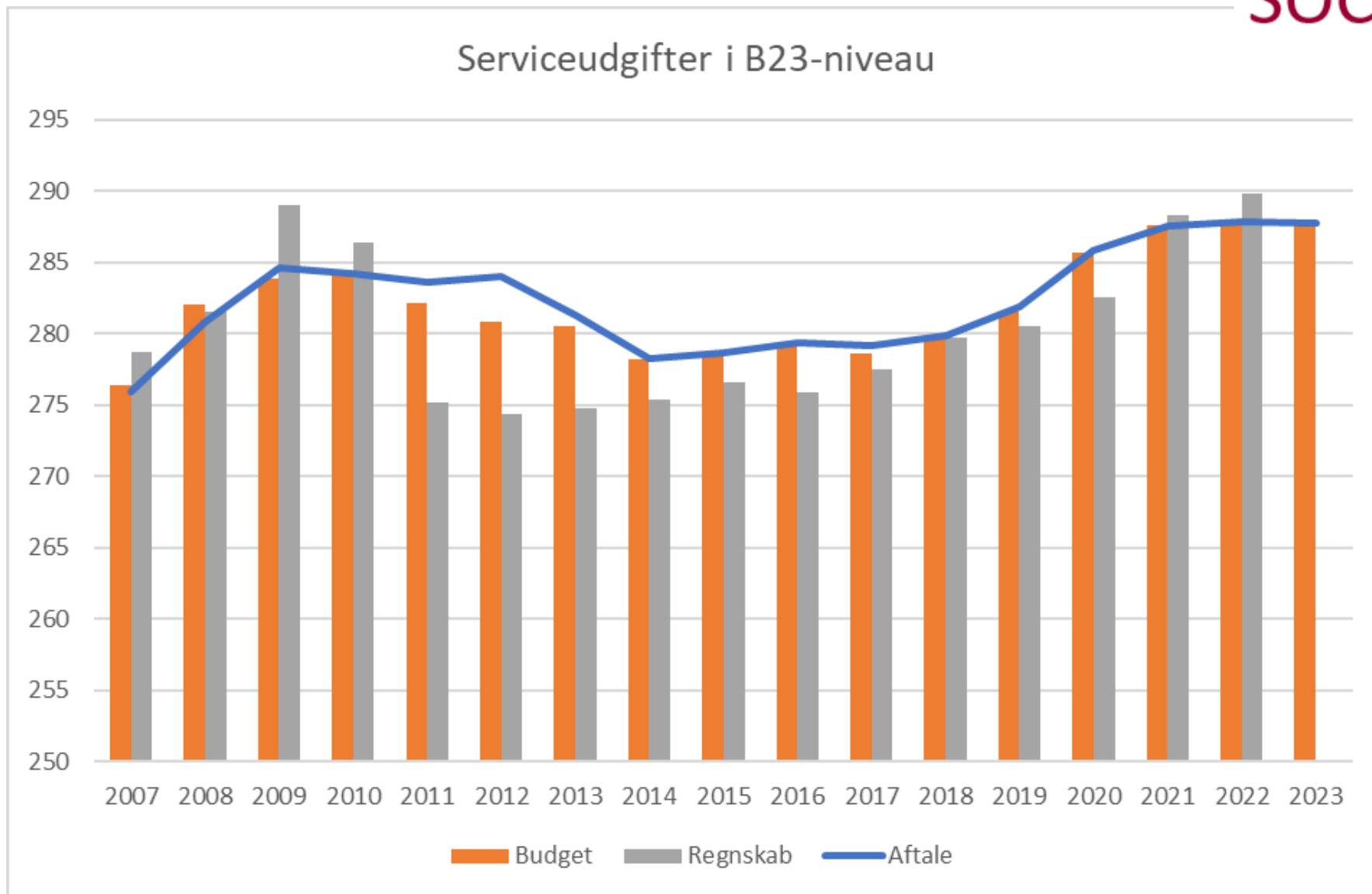
Udgiftspres og det kommunale selvstyre

EKSPERTUDVALGET PÅ
SOCIALOMRÅDET

Stigende sociale udgifter kan skyldes 3 forhold:

1. Folketinget eller Ankestyrelsen træffer beslutninger/afgørelser, som hæver det generelle serviceniveau, eller på anden måde hæver kommunernes udgifter, f.eks. via nye bundne opgaver.
2. Flere borgere får behov for hjælp, eller problemerne bliver tungere/mere komplekse (inkl. 'nye' eller oplevede behov i en verden i konstant udvikling)
3. Mulighederne for at løse opgaverne på en omkostningseffektiv måde forringes (administrative byrder, dårligere match mellem behov og de indsats som er til rådighed, dårlige(re) muligheder for forebyggelse, dårligere konkurrence, mv.)

Serviceudgifter (B23-niveau) mia. kr.

Anbefalinger fra Ekspertudvalget

EKSPERTUDVALGET PÅ
SOCIALOMRÅDET

En styrbar økonomi (økonomisk og faglig bæredygtighed)

- Tydelige rammer og politiske målsætninger/prioriteringer
- Den rette pris for indsatserne
- En effektiv anvendelse af kapaciteten (primært bosteder)

Forebyggelse

- Fleksibel visitation; støtte i livsovergange; resultatbetalingsfond

Fokus på kerneopgaver

- Regelforenkling; ny model for socialtilsyn

Mere viden om hvad der virker (og foregår)

- Forskningsstrategi; datastrategi; og formidlings/oversættelses initiativer

Recovery med fokus på livskvalitet

- Udbredelse af principperne i recovery-tilgange til hele det specialiserede socialområde; livskvalitetsmål

Spor 1 – Udgiftsudviklingen

En faglig og økonomisk bæredygtig udvikling vedrører ...

Politisk prioritering, styring og forventningsafstemning

Deludfordring 1
Utydelige rammer

Levering af de sociale indsatser

Deludfordring 2
Rette tilbud til borgeren

Markedet for køb og salg af botilbudspladser

Deludfordring 3
Sammenhæng mellem pris og kvalitet

Deludfordring 4
Rette kapacitet

Ekspertudvalget anbefaler

Deludfordring 1
Utydelige rammer

Revision af serviceloven

Tydeliggørelse af rækkevidden for de enkelte
reglers anvendelse

Beløbsgrænse for alternative tilbud

Deludfordring 2
Rette tilbud til borgeren

Bedre understøttelse af match mellem
borger og botilbud

Bedre styring på krisecenterområdet

Revision af magtanvendelsesreglerne

Spør 1 – Udgiftsudviklingen

Markedet for køb og salg af botilbudspladser

Deludfordring 3

Sammenhæng mellem pris og kvalitet

Svært at sammenligne pris og kvalitet på indsatser.

Informationsasymmetri mellem køber og sælger.

Svært at vælge alternativ leverandør for borgere som er i botilbud

Deludfordring 4

Rette kapacitet

Forskellige incitamentter på tværs af lovgivninger.

Kollektive handlingsproblemer kan føre til mangel på pladser.

Underudbud af pladser kan give prisstigninger.

Ekspertudvalget anbefaler

Deludfordring 3

Sammenhæng mellem pris og kvalitet

Deludfordring 4

Rette kapacitet

Nye rammer for kapacitetsstyring og etablering af botilbudspladser til borgere med særligt komplekse behov og udadreagerende adfærd

Udvikling af nyt takstsystem for socialområdet, inkl. at se på mulighederne for takstlofter

Hensigtsmæssig udvikling af botilbudskapaciteten

Takstlofter på selvmøderområdet

Lånepulje for etablering af kommunale botilbud

Ekspertudvalget anbefaler vdr. kerneopgaven

Deludfordring 1

Dokumentation og administration tager tid
fra kerneopgaven

Deludfordring 2

Komplekse regler svækker forudsigelighed
og komplicerer sagsbehandlingen

Regelforenklinger i sagsbehandlingen for:

- Borgerstyret personlig assistance (BPA)
- Tabt arbejdsfortjeneste
- Hjælpemidler

Forenkling af tilsyn gennem ny model for
socialtilsynets tilsyn med sociale tilbud

Anbefalinger fra Ekspertudvalget

EKSPERTUDVALGET PÅ
SOCIALOMRÅDET

En styrbar økonomi (økonomisk og faglig bæredygtighed)

- Tydelige rammer og politiske målsætninger/prioriteringer
- Den rette pris for indsatserne
- En effektiv anvendelse af kapaciteten (primært bosteder)

Forebyggelse

- Fleksibel visitation; støtte i livsovergange; resultatbetalingsfond

Fokus på kerneopgaver

- Regelforenkling; ny model for socialtilsyn

Mere viden om hvad der virker (og foregår)

- Forskningsstrategi; datastrategi; og formidlings/oversættelses initiativer

Recovery med fokus på livskvalitet

- Udbredelse af principperne i recovery-tilgange til hele det specialiserede socialområde; livskvalitetsmål

Tak!

Udgiftsudvikling dagtilbuds- og folkeskoleområdet

Stort set uændret udgift pr. indbygger i
aldersgruppen – til 2021

